

Bruk ordliste!

**Stemme i telefonen: – Hei! Åssen staver du trussel? – To s-er og en l. –Takk!
Jeg visste nok det var raskere å ringe til deg enn å slå det opp i ordlista.**

Sånn kan det gjøres. Men her er noen enkle tips for den som vil slå opp selv. For å være à jour med siste reform må ordlista ikke være eldre enn 2005. I nynorske ordlister står det bl.a. en liste over bokmålsord som nå kan brukes i nynorsk, for dem som synes det er en fordel.

En ordliste med myke permer er raskest å bla i. Noen har en tommelindeks, dvs. begynnelsesbokstavene står på rekke og rad i forkant på siden. Midt i ordlista står L. Tenk over om den bokstaven du søker, står før eller etter L, og hvor nær eller fjernt sånn cirka.

Langt ute står S, den største, ca. 14 % av materialet («ordboksredaktører dør i S»). De andre store er i rekkefølge etter størrelsen: K (7,7), og så F, B, T, H, A og M.

For de fleste er en god ordliste stor nok. Men det fins også større rettskrivningsordbøker, som Tanums store rettskrivningsordbok (bare bokmål). I slike fins det samleartikler der ord med felles forledd er samlet på ett sted for å spare plass. Da må en se etter om samleartikkelen er en nisje eller et rede. Nisjer samler det som er felles så langt det stemmer med alfabetisk rekkefølge. Reder samler alt felles selv om de siste ordene hører til lenger ute enn det første ordet etter redet. Tanum har et rede på kasse som ender med kassevogn. Først et stykke etter kommer kasserolle og kassett. At en ser på en nisjeartikkel og tror at alt står der, kan være grunnen til at en hiver boka i veggen fordi «det står jo ikke i ordboka!». – God jakt!

Dag Gundersen, ordbokredaktør og professori nordisk språkvitenskap